

**Regionstyrelsens hälso- och
sjukvårdsutskott**

§296

**En förbättrad förlossningsvård och insatser för kvinnors hälsa –
Kompetensförsörjning och organisationsutveckling, Trygg start
(Beslut enligt delegation)**

RS180350

Beslut

Regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsutskott beslutar att

- ge Driftnämnden Hallands sjukhus i uppdrag att under 2019 fortsätta utveckla den strategiska kompetensförsörjningen inom Kvinnokliniken utifrån strategiska prioriteringar (7,5 Mkr, 2019 års medel). Arbetet ska ske i samverkan med Driftnämnden Ambulans, Diagnostik och Hälsa (Kvinnohälsovården)
- ge Driftnämnden Hallands sjukhus i uppdrag att under 2019 genomföra Trygg start i barnmorskeyrket (2,5 Mkr, 2019 års medel). Arbetet ska ske i samverkan med Driftnämnden Ambulans, Diagnostik och Hälsa (Kvinnohälsovården)
- ge Driftnämnden Hallands sjukhus och Driftnämnden Ambulans, Diagnostik och Hälsa i uppdrag att under 2019 fortsätta driva och projektleda insatser inom ramen för det regionala utvecklingsprojektet Kompetensförsörjning och organisationsutveckling (300 Tkr, 2018 års medel)
- finansiering ska ske med för ändamålet destinerade statsbidrag

Ärendet

I Region Halland finns behov av att säkra framtida kompetens och bemanning inom mödra- och förlossningsvården. Cirka 25 procent av alla barnmorskor som arbetar i regionens verksamheter just nu är över 60 år. Med dem försvinner gedigen erfarenhet och kompetens, samtidigt som verksamheten står inför rekryteringsutmaningar. En stärkt kompetensförsörjning och ökad bemanning i mödra- och förlossningsvården är även en prioriterad åtgärd i den nationella överenskommelsen om En förbättrad förlossningsvård och insatser för kvinnors hälsa. Inom ramen för det regionala projektet Kompetensförsörjning och organisationsutveckling kommer Hallands sjukhus under 2019 att anställa nyexaminerade barnmorskor och genomföra framtaget introduktions- och mentorsprogram. Syftet är attrahera nya barnmorskor och behålla erfaren kompetens och därmed bidra till en trygg och säker vård med hög kvalitet. Det finns fortsatt behov av projektledning som driver och håller samman de insatser som ska genomföras inom projektet under 2019. I linje med tidigare beslut i HSU kommer Hallands sjukhus under 2019 fortsatt även utveckla det strategiska arbetet med kompetensförsörjning inom Kvinnokliniken utifrån strategiska prioriteringar.

Ordförandes sign

Justerares sign

Utdragsbestyrkande

**Regionstyrelsens hälso- och
sjukvårdsutskott**

Förslag till beslut

Regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsutskott beslutar att

- ge Driftnämnden Hallands sjukhus i uppdrag att under 2019 fortsätta utveckla den strategiska kompetensförsörjningen inom Kvinnokliniken utifrån strategiska prioriteringar (7,5 Mkr, 2019 års medel). Arbetet ska ske i samverkan med Driftnämnden Ambulans, Diagnostik och Hälsa (Kvinnohälsovården)
- ge Driftnämnden Hallands sjukhus i uppdrag att under 2019 genomföra Trygg start i barnmorskeyrket (2,5 Mkr, 2019 års medel). Arbetet ska ske i samverkan med Driftnämnden Ambulans, Diagnostik och Hälsa (Kvinnohälsovården)
- ge Driftnämnden Hallands sjukhus och Driftnämnden Ambulans, Diagnostik och Hälsa i uppdrag att under 2019 fortsätta driva och projektleda insatser inom ramen för det regionala utvecklingsprojektet Kompetensförsörjning och organisationsutveckling (300 Tkr, 2018 års medel)
- finansiering ska ske med för ändamålet destinerade statsbidrag

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse En förbättrad förlossningsvård och insatser för kvinnors hälsa - Kompetensförsörjning och organisationsutveckling - Trygg start

Expedieras till

Driftnämnden Hallands sjukhus
Driftnämnden Ambulans, Diagnostik och Hälsa

Vid protokollet

Maria Fransson

Justerat 2018-11-28

Mikaela Waltersson

Lise-Lotte Bensköld Olsson

Protokollet har tillkännagivits på Region Hallands anslagstavla 2018-11-29

Utdragsbestyrkande

Ylva Johansson

Ylva Johansson

Ordförandes sign

Justerares sign

Utdragsbestyrkande

Förvaltning
Verksamhet/avdelning
Maria Nordin
Strateg

Regionstyrelsen

En förbättrad förlossningsvård och insatser för kvinnors hälsa – Kompetensförsörjning och organisationsutveckling, Trygg start

Förslag till beslut

Regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsutskott beslutar att:

Ge Driftsnämnden Hallands sjukhus i uppdrag att under 2019 fortsätta utveckla den strategiska kompetensförsörjningen inom Kvinnokliniken utifrån strategiska prioriteringar (7,5 Mkr, 2019 års medel). Arbetet ska ske i samverkan med Driftsnämnden Ambulans, Diagnostik och Hälsa (Kvinnohälsovården).

Ge Driftsnämnden Hallands sjukhus i uppdrag att under 2019 genomföra Trygg start i barnmorskeyrket (2,5 Mkr, 2019 års medel). Arbetet ska ske i samverkan med Driftsnämnden Ambulans, Diagnostik och Hälsa (Kvinnohälsovården).

Ge Driftsnämnden Hallands sjukhus och Driftsnämnden Ambulans, Diagnostik och Hälsa i uppdrag att under 2019 fortsätta driva och projektleda insatser inom ramen för det regionala utvecklingsprojektet Kompetensförsörjning och organisationsutveckling (300 Tkr, 2018 års medel).

Finansiering ska ske med för ändamålet destinerade statsbidrag.

Sammanfattning

I Region Halland finns behov av att säkra framtida kompetens och bemanning inom mödra- och förlossningsvården. Cirka 25 procent av alla barnmorskor som arbetar i regionens verksamheter just nu är över 60 år. Med dem försvinner gedigen erfarenhet och kompetens, samtidigt som verksamheten står inför rekryteringsutmaningar. En stärkt kompetensförsörjning och ökad bemanning i

[Skriv text]

mödra- och förlossningsvården är även en prioriterad åtgärd i den nationella överenskommelsen om En förbättrad förlossningsvård och insatser för kvinnors hälsa. Inom ramen för det regionala projektet Kompetensförsörjning och organisationsutveckling kommer Hallands sjukhus under 2019 att anställa nyexaminerade barnmorskor och genomföra framtaget introduktions- och mentorsprogram. Syftet är attrahera nya barnmorskor och behålla erfaren kompetens och därmed bidra till en trygg och säker vård med hög kvalitet. Det finns fortsatt behov av projektledning som driver och håller samman de insatser som ska genomföras inom projektet under 2019. I linje med tidigare beslut i HSU kommer Hallands sjukhus under 2019 fortsatt även utveckla det strategiska arbetet med kompetensförsörjning inom Kvinnokliniken utifrån strategiska prioriteringar.

Bakgrund

Alla kvinnor och deras familjer ska känna trygghet och få en säker vård i rätt tid i samband med graviditet, förlossning och eftervård. Under 2015 slöt Regeringen och SKL en överenskommelse för en förbättrad förlossningsvård och insatser för kvinnors hälsa, i mars 2018 slöts en tilläggsöverenskommelse som förväntas pågå till och med 2022.

I Region Halland finns en handlingsplan som ligger till grund för de insatser som ska genomföras regionalt, fem större utvecklingsprojekt pågår:

- Förlossningsbristningar
- Insatser för psykisk hälsa före, under och efter graviditet
- Gravida med övervikt och fetma
- Modell för en trygg och jämlik vård med fokus på utlandsfödda kvinnor
- Kompetensförsörjning och organisationsutveckling.

En prioriterad åtgärd nationellt är en stärkt kompetensförsörjning och en ökad bemanning i mödra- och förlossningsvården. En regional prognos av framtida personalbehov visar på ett underskott av barnmorskor under de närmaste åren, främst på grund av kommande pensionsavgångar. Cirka 25 procent av alla barnmorskor som arbetar inom Region Halland idag är över 60 år.^{1 2} Med dem försvinner gedigen erfarenhet och kompetens. Nyexaminerade barnmorskor väljer inte i lika hög grad förlossningsvården jämfört med tidigare, på grund av hög arbetsbelastning. Sammantaget innebär detta en rekryteringsutmaning.

Våren 2018 genomförde Rådet³ en regional behovs- och effektkartläggning för att identifiera vilka effekter som bör åstadkommas i Region Halland för att nå de nationella målen. Även förslag på åtgärder under de närmast kommande åren har

---

¹ HR, Region Halland

² Hänvisning till tjänsteskrivelse 17-10-20, RS150440

³ Rådet för överenskommelsen Förbättrad förlossningsvård och insatser för kvinnors hälsa i Region Halland består av berörda områdeschefer, verksamhetschefer, ansvariga tjänstemän på Regionkontoret samt regional projektledare (råder och bereder)

[Skriv text]

kartlagts och prioriterats. En grundförutsättning för att åstadkomma effekterna och uppfylla målen är att säkra framtida kompetens och bemanning inom verksamheten.

Kompetensförsörjning och organisationsutveckling

Enligt beslut i HSU från hösten 2017 ska Kvinnokliniken och Kvinnohälsovården i samverkan med övriga berörda aktörer, såväl internt som externt, under 2017-2019 utveckla det strategiska arbetet med kompetensförsörjning, samt kartlägga och utveckla vård- och behandlingsprocesser för kvinnors hälsa. I linje med strategiska prioriteringar och beslutet i HSU kommer Hallands sjukhus under 2019 fortsatt att:

- säkerställa utökad säkerhetsbemanning vid Kvinnokliniken relaterat till två utbudspunkter med en neonatalavdelning
- möjliggöra att nödvändig samvård kan erbjudas efter behov
- förstärka ledningsstrukturen inom Kvinnokliniken utifrån antalet medarbetare.⁴

Inom ramen för projektet Kompetensförsörjning och organisationsutveckling arbetar Kvinnokliniken och Kvinnohälsovården med att:

- utveckla introduktionsprogram för nyanställda
- utveckla mentorprogram för medarbetare
- utveckla verksamheten på olika vårdnivåer, och stärka förutsättningarna för teamarbete
- undersöka möjligheten till ökad arbetsplatsrotation för att främja kunskapsdelning, kompetensutveckling och öka förlossningsvårdens attraktivitet
- undersöka möjligheter till olika karriär- och utvecklingsvägar
- vid behov involvera patienter som medaktörer i vårdens förbättrings- och utvecklingsarbete.

Det finns fortsatt behov av att projektgruppen arbetar vidare med ovanstående delar under 2019.

Trygg start i barnmorskeyrket

För att stärka kompetensförsörjningen behöver vi använda, utveckla och behålla den kompetens vi har, samt attrahera rätt kompetens till vår organisation. Inom fem år kommer 25 procent av nuvarande barnmorskor ha lämnat sin tjänst till följd av pensionsavgångar. Det är av stor vikt att nya barnmorskor ges goda förutsättningar för kunskapsöverföring genom en strukturerad introduktion som bidrar till en trygg och säker vård med hög kvalitet. Ökad bemanning inom ramen för den nationella överenskommelsen kan bidra till att säkra framtida kompetens inför kommande rekryteringsutmaning.

Under 2018 har Kvinnokliniken och Kvinnohälsovården utvecklat ett introduktions- och mentorsprogram i syfte att skapa en trygg start i barnmorskeyrket. Motsvarande

---

⁴ Hänvisning till tjänsteskrivelse 17-11-29, RS150440

[Skriv text]

program är sedan tidigare implementerat bland annat i Västra Götalandsregionen och i Stockholms län landsting.

Trygg start - modell och tillvägagångssätt:

- anställa nyexaminerade barnmorskor inom förlossningsvården under 2019⁵
- introduktion under tre månader, ny barnmorska schemaläggs på 80 procent utöver ordinarie bemanning på kliniken (20 procent ägnas åt vidareutveckling så som träning av praktiska moment, inläsning och mentorsamtal)⁶
- ny barnmorska och utsedd mentor (med avsatt tid) på kliniken ges tillfälle att reflektera och diskutera fall och situationer utifrån behov
- kontinuerlig uppföljning tillsammans med mentor och närmaste chef.

Mål:

- attrahera och rekrytera nyexaminerade barnmorskor samt reaktivera tidigare barnmorskor till förlossningsvården
- säkerställa rätt och hög kompetens för att attrahera och behålla erfaren personal
- tillgodose behovet av barnmorskor inom alla delar av barnmorskans kompetensområden inom Region Halland
- ge förutsättningar för ett hållbart arbetsliv för både erfarna och nya barnmorskor
- föräldrar ska känna sig trygga och uppleva kontinuitet i vårdkedjan
- säkerställa en god och patientsäker vård.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Kostnaden för Hallands sjukhus uppdrag att under 2019 fortsätta utveckla den strategiska kompetensförsörjningen inom Kvinnokliniken beräknas till 7,5 Mkr. Finansiering sker med för ändamålet destinerade statsbidrag inom ramen för den nationella överenskommelsen En förbättrad förlossningsvård och insatser för kvinnors hälsa (2019 års medel). Om insatsen ej uppfylls enligt plan ska medlen återbetalas. Finansieringen är tidsbegränsad och avslutas 2019-12-31.

Kostnaden för Trygg start beräknas till 2,5 Mkr och är baserad på tolv nyanställda barnmorskors grundlön under tre månader samt en erfaren barnmorskas grundlön under tre månader för mentorskap. Genomförandet sker med start under januari 2019, enligt Region Hallands framtagna modell för en trygg start i barnmorskeyrket. Finansiering sker med för ändamålet destinerade statsbidrag inom ramen för den nationella överenskommelsen En förbättrad förlossningsvård och insatser för kvinnors hälsa (2019 års medel).

Kostnaden för projektgruppens fortsatta arbete under 2019 inom det regionala

---

⁵ Under 2019 är ca 12 sjuksköterskor i Region Halland färdiga med sin specialistutbildning till barnmorska.

⁶ Efter tre månader ingår ny barnmorska i ordinarie bemanning.

[Skriv text]

utvecklingsprojektet Kompetensförsörjning och organisationsutveckling beräknas till 300 Tkr. Finansiering sker med för ändamålet destinerade statsbidrag inom ramen för den nationella tilläggsöverenskommelsen Ökad tillgänglighet och jämlikhet i mödra- och förlossningsvården samt insatser för kvinnors hälsa (2018 års medel).

Regionkontoret

Jörgen Preuss
Tf Regiondirektör

Bilaga:

Beslutet ska skickas till

Driftsnämnden Hallands sjukhus
Driftsnämnden Ambulans, Diagnostik och Hälsa